

sygnatura akt II 1 C 44/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 30 lipca 2018 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi w II Wydziale Cywilnym – Sekcji Egzekucyjnej

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Anna Brackowska

po rozpoznaniu w dniu 30 lipca 2018 roku w Łodzi

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **B. S.**

przeciwko (...) **1 Niestandaryzowanemu Sekurytyzacyjnemu Funduszowi Inwestycyjnemu Zamkniętemu z siedzibą w W.**

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

1. pozbawia wykonalności tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanego przez Sąd Rejonowy w Lublinie, XVI Wydział Cywilny w dniu 22 kwietnia 2010 roku w sprawie XVI Nc-e (...), zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 23 czerwca 2010 roku, w części - w zakresie odsetek ustawowych od należności głównej za okres od dnia 31 maja 2011 do dnia 22 stycznia 2015 roku;
2. oddala powództwo w pozostałej części;
3. nie obciąża powódki B. S. obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania.

Sygnatura akt II 1 C 44/18

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 27 listopada 2017 roku skierowanym przeciwko (...) Niestandaryzowanemu Sekurytyzacyjnemu Funduszowi Inwestycyjnemu Zamkniętemu z siedzibą w W., powódka B. S. – reprezentowana przez opiekuna w osobie J. C., wniosła o pozbawienie w całości wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny z dnia 22 kwietnia 2010 roku w sprawie VI Nc-e (...). Jako podstawę prawną żądania wskazała treść przepisu art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. W uzasadnieniu pozwu podniesiono, że podpisując umowę o kredyt z D. Bank (...) z siedzibą w W. z dnia 22 kwietnia 2008 roku numer (...) powódka cierpiała na chorobę psychiczną wyłączającą jej świadome działanie, doszło więc do złożenia przez nią tym samym wadliwego oświadczenia woli. Finalnie w uzasadnieniu pozwu opiekun prawny powódki podniosła, iż skutkiem zaburzeń psychicznych powódki istniejących w dniu zawierania umowy z pierwotnym wierzycielem (Bankiem) jest nieważność czynności prawnej w postaci powołanej powyżej umowy kredytowej. Tym samym wydany w oparciu o taką czynność prawą tytuł wykonawczy nie odpowiada istotnemu stanowi rzeczy i powinien być pozbawiony wykonalności w całości. W pozwie opiekun prawny powódki wniosła również o zwolnienie jej z obowiązku ponoszenia kosztów sądowych (pозzew k. 1-5).

Z uwagi na fakt, iż przedmiotowy pozew został wniesiony do niewłaściwego Sądu Rejonowego dla Warszawy – Mokotowa w W., postanowieniem z dnia 12 marca 2018 roku Sąd ten stwierdził swoją niewłaściwość miejscową i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu dla Łodzi – Widzewa w Łodzi (postanowienie k. 27).

W piśmie procesowym z dnia 26 marca 2018 roku opiekun prawny powódki wniosła o udzielenie zabezpieczenia roszczeniu powódki objętego pozwem złożonym w przedmiotowej sprawie - poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przeciwko powódce przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi J. M. w sprawie o sygnaturze akt Km 12/18 - do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w przedmiotowej sprawie (pismo procesowe k. 45-46).

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi postanowieniem z dnia 18 czerwca 2018 roku oddalił wniosek o udzielenie zabezpieczenia oraz zwolnił powódkę od kosztów sądowych w przedmiotowej sprawie w całości (postanowienie k. 54).

W odpowiedzi na pozew z dnia 11 lipca 2018 roku pozwany – reprezentowany przez pełnomocnika profesjonalnego w osobie radcy prawnego, wniósł o oddalenie powództwa w całości jako nieopartego na ustawowej przesłance. Wskazał również, iż zarzuty podniesione przez powódkę mogły być zgłaszane jedynie w toku postępowania, w którym doszło do wydania nakazu zapłaty, na podstawie którego obecnie podejmowane są przeciwko powódce czynności egzekucyjne. Pozwany wniósł również o zasądzenie na jego rzecz od powódki zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych (odpowiedź na pozew k. 6-61, pełnomocnictwo k. 62)

W oparciu o treść przepisu art. 148¹ k.p.c. w sprawie doszło do wydania wyroku na posiedzeniu niejawnym w dniu 30 lipca 2018 roku.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 22 kwietnia 2008 roku powódka zawarła z (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. umowę o kredyt gotówkowy numer (...). Wierzytelność wynikająca z powyżej powołanej umowy została nabyta od (...) Bank (...) S.A. w W. przez (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. (okoliczności bezsporne, także kopia umowy kredytowej k. 66).

Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie w sprawie o sygnaturze akt VI Nc-e 73040/10 w dniu 22 kwietnia 2010 roku wydał przeciwko B. S. nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym nakazując jej zapłatę na rzecz pozwanego kwoty 14.539,22 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 3 marca 2010 roku do dnia zapłaty oraz kwoty 2.582,00 zł z tytułu zwrotu kosztów postępowania. Nakaz zapłaty uprawomocnił się. Postanowieniem Referendarza Sądowego w Sądzie Rejonowym Lublin – Zachód w Lublinie z dnia 23 czerwca 2010 roku została mu nadana klauzula wykonalności (bezsporne, także tytuł wykonawczy znajdujący się w załączonych aktach Km 12/18).

Postanowieniem Sądu Okręgowego w Łodzi, I Wydział Cywilny z dnia 25 maja 2010 roku wydanym w sprawie I Ns 110/10 ubezwłasnowolniono powódkę całkowicie z powodu choroby psychicznej. W dniu 20 września 2010 roku opiekunem prawnym powódki została ustanowiona J. C. (kopia zaświadczenia k. 7, postanowienie k. 25).

Na podstawie w/w nakazu zapłaty wydanego w elektronicznym postępowaniu upominawczym w sprawie Nc-e (...) prowadzone było przeciwko powódce postępowanie egzekucyjne przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy – Mokotowa w W. M. P. w sprawie Km 22180/10, które zostało umorzone na podstawie postanowienia z dnia 31 maja 2011 roku (kopia postanowienia k. 10, kopia pisma k. 11).

Na w/w nakazu zapłaty wydanego w elektronicznym postępowaniu upominawczym w sprawie Nc-e (...), Komornik Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi J. M., na wniosek wierzyciela z dnia 22 stycznia 2018 roku wszczęła przeciwko powódce postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 12/18. W jego toku nie doszło do wyegzekwowania od powódki na rzecz pozwanego żadnych kwot (wniosek egzekucyjny, tytuł wykonawczy, karta rozliczeniowa w załączonych aktach Km 12/18).

Postanowieniem z dnia 30 lipca 2018 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi oddalił wnioski dowodowe zgłoszone w pozwie o: załączenie akt sprawy VI Nc-e (...), załączenie akt spraw II C 129/10, II C 57/11, II C 121/12, II C 122/12, II C 384/12 Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi i przeprowadzenie dowodów ze znajdujących się w nich opinii biegłych sądowych z zakresu psychiatrii na okoliczność stanu zdrowia powódki. Powodem oddalenia

wszystkich w/w wniosków dowodowych był fakt, iż nie były one zasadne. Okoliczności, które za pomocą w/w dowodów strona powodowa chciała wykazać pozostają prawnie obojętne z punktu widzenia przesłanek opisanych w treści art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. Dowody takie mogły okazać się zasadnymi jedynie w toku postępowania rozpoznawczego o zapłatę – postępowania, w którym doszło do wydania przez Sąd orzeczenia obecnie będącego podstawą prowadzenia przeciwko powódce egzekucji na wniosek strony pozwanej (postanowienie k. 71).

Stan faktyczny w przedmiotowej sprawie został ustalony na podstawie powołanych powyżej dokumentów i ich kopii, w tym dokumentów znajdujących się w załączonych aktach Km 12/18.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Przedmiotowe powództwo zasługiwało na uwzględnienie jedynie w niewielkiej części i to z przyczyn innych niż powołane w treści pozwu. W pozostałym zakresie jako niezasadne i nie oparte na ustawowej przesłance warunkującej możliwość pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności podlegało oddaleniu.

Opiekun prawny powódki w treści pozwu wyraźnie wskazała, iż podstawą jej powództwa o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności jest art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. Z treści w/w przepisu wynika, iż dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli: po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może oprzeć powództwo także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także na zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zgłoszenie tego zarzutu w sprawie było z mocy ustawy niedopuszczalne.

Wykładnia treści powyżej przytoczonego przepisu nie nastrocza żadnych wątpliwości interpretacyjnych. Okoliczności powoływane przez opiekuna prawnego powódki, a wskazujące na nieważność czynności prawnej w postaci umowy o kredyt gotówkowy numer (...) zawartej przez powódkę z (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. w dniu 22 kwietnia 2008 z uwagi na jej chorobę psychiczną (na którą cierpiała już w chwili jej podpisywania), nie mogą być przedmiotem badania Sądu w toku postępowania o pobawienie tytułu wykonawczego wykonalności. Postępowanie oparte na treści art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. nie może zmierzać do wzruszenia ustaleń faktycznych stojących za prawomocnym orzeczeniem Sądu (referendarza sądowego) ani do wydania odmiennego rozstrzygnięcia co do istoty sprawy. Dotyczyć ono ma bowiem okoliczności zaistniałych już po powstaniu tytułu wykonawczego. W przedmiotowej sprawie strona powodowa nie powołała się na takie okoliczności. Zarzuty dotyczące braku świadomości powódki w trakcie zaciągania zobowiązania kredytowego w dniu 22 kwietnia 2008 roku (z uwagi na jej stan zdrowia psychicznego) winny być podniesione przez stronę powodową w drodze sprzeciwu od nakazu zapłaty wydanego w elektronicznym postępowaniu upominawczym w sprawie VI Nc-e (...) z dnia 22 kwietnia 2010 roku.

Częściowo zasadne okazało się powództwo z uwagi na treść przepisu art. 125 k.c. w treści obowiązującej od dnia 9 lipca 2018 roku. Jak stanowi bowiem art. 125 k.c., roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu przedawnia się z upływem lat 6, chociażby termin przedawnienia roszczeń tego rodzaju był krótszy. Jeżeli stwierdzone w ten sposób roszczenie obejmuje świadczenia okresowe, roszczenie o świadczenia okresowe należne w przyszłości ulega przedawnieniu trzyletniemu. Zażalenie po wydaniu tytułu egzekucyjnego zdarzenia, na skutek którego zobowiązanie nie może być egzekwowane, to między innymi podniesienie zarzutu przedawnienia zasądzonych roszczeń i upływ czasu.

Jak wynika natomiast z treści art. 5 ustawy z dnia 13 kwietnia 2018 roku o zmianie ustawy kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 roku poz. 1105), do roszczeń powstałych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i w tym dniu jeszcze nieprzedawnionych stosuje się od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy przepisy ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. W poprzednim brzmieniu przepis ten przewidywał 10-letni okres przedawnienia roszczeń stwierdzonych tytułem wykonawczym.

Obecnie kwestia przedawnienia roszczeń objętych tytułem wykonawczym winna być brana pod uwagę przez Sąd z urzędu (na podstawie art. 117 § 2¹ k.p.c.). W tej sprawie wystąpił upływ długiego czasu od wydania orzeczenia. Materiał dowodowy zgromadzony w przedmiotowej sprawie pozwala jednak na przyjęcie, iż pozwany przerwał bieg

terminu przedawnienia. Przerwanie biegu terminu przedawnienia jest instytucją uregulowaną w art. 123 § 1 k.c. i art. 124 k.c. Bieg terminu przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Po każdym przerwaniu bieg przedawnienia biegnie na nowo, jednak przedawnienie nie biegnie, dopóki postępowanie przed sądem lub innym organem nie zostanie zakończone. Skutek przerwania biegu terminu przedawnienia wystąpił w przedmiotowej sprawie na skutek złożenia przez stronę pozwaną wniosku egzekucyjnego w dniu 22 stycznia 2018 roku w sprawie Km 12/18 dp Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi J. M.. W tej sprawie brak jest więc co najmniej sześćdziesięcioletniego (dziesięcioletniego) okresu bezczynności wierzyciela, co powodowałoby przedawnienie należności głównej. Przedawnieniu uległa natomiast część odsetek, które stanowiąc należności okresowe należne w przyszłości – w rozumieniu art. 125 § 1 K.c., przedawniają się w terminie trzyletnim. Odsetkami takimi są odsetki należne po uprawomocnieniu się tytułu egzekucyjnego (za wcześniejszy okres stanowiąc roszczenia nie będące należnymi w przyszłości). Za przedawnioną uznać więc tę część odsetek, które były należne na rzecz wierzyciela za okres o dnia 31 maja 2011 roku (data umorzenia postępowania egzekucyjnego w sprawie Km 22180/10) do dnia 22 stycznia 2015 roku (daty o trzy lata poprzedzającej złożenie wniosku egzekucyjnego w sprawie Km 12/18). W tym zakresie Sąd orzekł o pozbawieniu tytułu wykonawczego wykonalności, uznać powództwo za niezasadne w pozostałej części.

Wobec fakt, iż powódka w przedmiotowej sprawie przegrała ją w znacznej części, uznać należałoby ją za stronę przegrywającą w całości. Jednak rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zostało oparte o treść art. 102 k.p.c. z uwagi na szczególny charakter sprawy. Powództwo w przedmiotowej sprawie zostało wytoczone przez opiekuna prawnego ubezwłasnowolnionej całkowicie powódki – w celu ochrony jej praw. Sąd na obecnym etapie postępowania w żadnej mierze nie kwestionuje, iż stan zdrowia powódki jest poważny i cierpi ona na chorobę psychiczną. Nie kwestionuje również trudnej sytuacji materialnej powódki, przeciwko której komornik sądowy J. M. prowadzi postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 12/18. Opiekun prawny powódki, występująca w przedmiotowej sprawie (na etapie do dnia zamknięcia rozprawy) działała samodzielnie i skorzystała z niewłaściwego środka prawnego, który nie mógł doprowadzić do osiągnięcia zamierzonego przez nią skutku. Co więcej, jej przeciwnik procesowy w przedmiotowej sprawie jest profesjonalistą, zawodowo trudniącym się obrotem wierzytelnościami i ich dochodzeniem na drodze przymusu państwowego. Wszystkie powyższe okoliczności doprowadziły Sąd do wniosku, iż zasadnym jest nieobciążanie powódki kosztami przedmiotowego postępowania.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powódki.